

ยุทธศาสตร์ ปฏิรูปการศึกษา

เห็นช้างทั้งตัวก็เดินต่อไปได้

ในบ้านเราเวลาทำอะไรมักเกิดความงุนงง เหงาหงาย ชัดแย้ง ยุ่งเหยิง จนเคลื่อนไปข้างหน้าไม่ได้ เพราะมีคนเข้าใจความเป็นทั้งหมดน้อย มักรู้เฉพาะส่วนเหมือนตาบอดคลำช้าง หรือรู้เฉพาะชิ้นส่วนของจิ๊กซอร์ เมื่อไม่เห็นช้างทั้งตัวก็จะทะเลาะกันสูง และเมื่อรู้เฉพาะส่วนของจิ๊กซอร์ก็ไม่ว่าทั้งหมดเป็นรูปอะไร

เรื่องการปฏิรูปการศึกษา ถ้าเข้าใจว่าส่วนใดทำหน้าที่อะไร สัมพันธ์กับส่วนอื่นอย่างไร และยังขาดอะไร ก็จะเชื่อมโยงสัมพันธ์กันโดยถูกต้อง และเคลื่อนต่อไปได้ไม่ยาก ผมจะอธิบายให้ฟังดังต่อไปนี้

๑. สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (สปศ.) สปศ. เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษา ๒๕๕๒ มาตรา ๗๕ ซึ่งกำหนดหน้าที่ให้ “เสนอ” และ “เสนอแนะ” เกี่ยวกับโครงสร้างองค์กร ระบบ และเกี่ยวกับการร่างและปรับปรุงแก้ไข กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ

ชื่อ สปศ. อาจทำให้เข้าใจผิดคิดว่า สปศ. จะทำหน้าที่ปฏิรูปการศึกษา และการปฏิรูปการศึกษายู่ที่ สปศ. การปฏิรูปการศึกษามีอื่นๆ อีกมาก นอกจากที่กำหนดว่าเป็นหน้าที่ของ สปศ. ดูให้ดี ๆ สปศ. ทำหน้าที่ “เสนอ” และ “เสนอแนะ” จึงทำหน้าที่สร้างความรู้ แต่ไม่ได้เป็นผู้กำหนด ยุทธศาสตร์และบริหารยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา รัฐบาลเป็นผู้กำหนด ยุทธศาสตร์และบริหารยุทธศาสตร์

๒. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) ทำหน้าที่ “เสนอ” และ “เสนอแนะ” นโยบายและแผนให้รัฐบาล เช่นเดียวกัน สกศ. ไม่ใช่ผู้กำหนดยุทธศาสตร์และบริหารยุทธศาสตร์ แต่อาจคิดยุทธศาสตร์เสนอรัฐบาล

๓. สิ่งที่ขาดไปคือการกำหนดยุทธศาสตร์และการบริหารยุทธศาสตร์นี้เป็นหน้าที่ของแม่ทัพหรือผู้บริหารสูงสุด ซึ่งในที่นี้ก็คือรัฐบาลหรือผู้นำในรัฐบาลที่จะต้องมานำ โดยกำหนดยุทธศาสตร์และการบริหารยุทธศาสตร์

แผนยังไม่ใช้ยุทธศาสตร์ แผนอาจจะพูดอะไรต่ออะไรต่างๆ ให้ครบครัน แต่ยุทธศาสตร์ต้องเลือกว่าจะทำอะไรก่อนหลังที่จะนำไปสู่ชัยชนะหรือความสำเร็จ ที่ผ่านมามารงานต่างๆ มักจะขาดความเป็นผู้นำจากฝ่ายการเมือง ข้าราชการที่อยากทำอะไรๆ ให้บ้านเมืองก็มักต้องคุยเขี่ยหากินเอง ลำบาก เจ็บปวด และมักไม่สำเร็จ เพราะไม่สามารถกำหนดยุทธศาสตร์และบริหารยุทธศาสตร์ได้

เรื่องนี้มีความเข้าใจผิดกันว่าร่างกฎหมายต่างๆ ที่ สปศ. กำลังทำคือยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา ถ้าใครไม่เห็นด้วยตามนี้ก็เป็นผู้ที่คัดค้านการปฏิรูปการศึกษา ที่จริงสิ่งที่ สปศ. ทำคือความรู้และข้อเสนอแนะ รัฐบาลจะต้องกำหนดยุทธศาสตร์และบริหารยุทธศาสตร์ ที่จริงผมได้ชี้ให้เห็นตรงนี้ในเอกสาร “ยุทธศาสตร์ทางปัญญาและปฏิรูปการศึกษา” เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ ที่ สกศ. พิมพ์และส่งให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องทุกคนแล้ว แต่คงจะไม่มีเวลาอ่านและคิดกัน เพราะทั้งรัฐมนตรีและบุคคลอื่นๆ ไปยึดข้อเสนอของ สปศ. เป็นยุทธศาสตร์ ในเมื่อความจริงไม่ใช่ จึงติดขัดและขัดแย้ง

๒ การดำเนินการต่อไป

๑. สปศ. ทำหน้าที่ต่อไปตามเดิม อาจมีประเด็นอื่นๆ มาให้คิดเพิ่มเติม การหาความรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ให้เป็นปัญญา เป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง แต่ต้องเข้าใจว่างานที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาเท่านั้น ควรป้องกันความเข้าใจผิดว่าสิ่งที่ สปศ. ทำนั้นคือทั้งหมดของการปฏิรูปการศึกษา และทำหน้าที่เสนอและเสนอแนะตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น

ในเมื่อสิ่งที่ สปศ. ทำคือ “ความรู้” ก็ต้องสัมพันธ์กับสังคมเชิงการเรียนรู้ ไม่ใช่เชิงอำนาจ

๒. สกศ. ทำหน้าที่เชิงนโยบายและแผน ใช้หลักการเช่นเดียวกับที่กล่าวข้างต้น อาจทำข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์โดยเฉพาะถ้ารัฐบาลมอบหมาย

๓. รัฐบาลต้องเป็นผู้กำหนดยุทธศาสตร์ และใช้ความเป็นผู้นำเข้ามามีการบริหารยุทธศาสตร์ อาจมีคณะทำงานยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา คณะทำงานอาจเป็นข้าราชการเก่งๆ แต่ต้องไม่ทำภายใต้สังกัดหน่วยราชการสังกัดของตน เพราะจะทำให้ติดขัด

ต่อไปข้างล่างนี้เป็นตัวอย่างของเรื่องที่สามารถทำในการเดินเรื่องปฏิรูปการศึกษา

๓ การเคลื่อนไหวประชาชาติ เพื่อสร้างจินตนาการใหม่เกี่ยวกับการศึกษา

หัวใจของการปฏิรูปการศึกษาคือการเคลื่อนไหวประชาชาติเพื่อสร้างจินตนาการใหม่เกี่ยวกับการศึกษา และจินตนาการใหม่จะสร้างพลังแห่งการปฏิรูป ไม่ได้แปลว่ากฎหมายไม่สำคัญ ใช้การจะออกกฎหมาย (แต่ยังไม่ออก)

เป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดจินตนาการใหม่ แต่ถ้าใช้กฎหมายนำ จินตนาการจะหดลงไปสู่ที่แคบและทะเลาะกันเสียก่อน จินตนาการเก่าจะพาสังคมไปได้ชั่วพักหนึ่ง แล้วจะติดตันติดขัดเพราะสถานการณ์เปลี่ยนไป สังคมต้องมีจินตนาการใหม่ เรื่องนั้นๆ จึงจะมีพลัง

ในสถานการณ์ที่สังคมไทยมีความซับซ้อนอย่างยิ่ง เผชิญต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงอันรุนแรงของโลก และมีวิกฤติการณ์ทุกๆ ด้าน ทั้งวิกฤติการณ์ในตัวคน ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม ทางสิ่งแวดล้อม ทางศีลธรรม ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ คนไทยจะมีจินตนาการเกี่ยวกับการศึกษาใหม่อย่างไร การศึกษาใหม่คืออะไร ที่จะช่วยให้คนไทยและสังคมไทยหายวิกฤติ “การศึกษาใหม่ที่จะทำให้ไทยหายวิกฤติ” นั่นคืออย่างไร

ควรจะมีประชาคมปฏิรูปการศึกษาเกิดขึ้นทั่วประเทศ ประกอบด้วยคนทุกหมู่เหล่าร่วมกันถกปัญหาเช่นว่า “การศึกษาใหม่ที่จะทำให้ไทยหายวิกฤติ” คืออย่างไร หรือการศึกษาที่คนไทยต้องการนั้นคืออะไร รัฐควรจะมีอำนาจสนับสนุนการเคลื่อนไหวประชาชาติเพื่อสร้างจินตนาการใหม่เกี่ยวกับการศึกษา สกศ. ควรทำข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลให้สนับสนุนการขับเคลื่อนนี้

จินตนาการใหม่ของประชาชาติเกี่ยวกับการศึกษาจะเป็นพลังใหญ่ในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา

๔ ปฏิรูปให้ระบบการศึกษา เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสังคมไทย

ความอ่อนแอของการศึกษาและความอ่อนแอของสังคมไทยเกิดจากการแยกเป็นคนละส่วนกัน ระบบการศึกษาเป็นระบบที่แยกตัวจากสังคมไทยไปลอยตัวอยู่ต่างหาก ไม่รวมทุกข์ร่วมสุข ไม่รวมแก้ปัญหา ไม่รวมสร้างสรรค์ เพียงแต่เป็นระบบท่องหนังสือ

การแยกตัวกันระหว่างการศึกษาและสังคมทำให้ทั้งคู่พากันอ่อนแอ และวิกฤติ ขณะที่ประเทศมีวิกฤติทุก ๆ ทาง ทั้งทางเศรษฐกิจ ทางสังคม ทางสิ่งแวดล้อม ทางวัฒนธรรม และทางจิตวิญญาณ การศึกษาไม่ได้ร่วมรับรู้และร่วมแก้ปัญหา

การศึกษาที่ไม่ได้เผชิญกับความเป็นจริงของปัญหา เพียงแต่ท่องหนังสือกันไปเรื่อย ๆ จะไม่เก่งทั้งครูและนักเรียน เป็นเหตุให้คนไทยอ่อนแอหมดทั้งชาติ

เพราะโรงเรียนได้แยกตัวจากสังคมไปกว่า ๑๐๐ ปีแล้ว ฉะนั้นเป็นไปได้เลยที่จะบอกว่าไปพัฒนาครูในรูปเดิมแบบแยกตัว การบอกว่าปฏิรูปการเรียนรู้โดยเอาผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้นไม่มีพลังพอ

หัวใจของการปฏิรูปการศึกษาคือ การปฏิรูปให้ระบบการศึกษาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสังคมไทย

ระบบการศึกษาต้องร่วมทุกข์ร่วมสุขกับสังคมไทย ร่วมแก้ไขปัญหาร่วมร่วมสร้างสรรค์

ระบบการศึกษาเป็นระบบใหญ่และมีศักยภาพมาก เมื่อระบบการศึกษาไปแก้ปัญหาคความยากจน ปัญหาสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อม ฯลฯ จะทำให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากวิกฤติการณ์ และในกระบวนการดังกล่าวจะสร้างครูที่เก่ง สร้างนักวิจัยที่เก่ง สร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ดี และสร้างคนไทยที่เก่ง

การปฏิรูปการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดคือ การปฏิรูปให้ระบบการศึกษาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสังคมไทย ไม่ใช่เพียง “เอาผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง”

ข้อ ๓ ข้างต้นและข้ออื่นๆ ที่จะตามมา ก็คือตัวอย่างของความพยายามเชื่อมโยงการศึกษา กับสังคม

๕ สนับสนุนการศึกษาทางเลือก

ในขณะที่การศึกษากระแสหลักแยกตัวจากความเป็นจริงของสังคม มีการศึกษาทางเลือกต่าง ๆ นานาที่ริเริ่มโดยครอบครัว ชุมชน องค์กรทางศาสนา องค์กรเอกชน และกลุ่มคนต่าง ๆ ควรมีโครงการศึกษาสำรวจโดยรวดเร็วทั้งประเทศว่า การศึกษาทางเลือกที่คนไทยทำอยู่ในเวลานี้มีอะไรบ้าง จะได้พบนวัตกรรมแปลก ๆ และมีประโยชน์

รัฐควรเข้าไปเรียนรู้ สนับสนุน เชื่อมโยง การเชื่อมโยงการศึกษาระแสหลักกับการศึกษาทางเลือกก็เป็นวิธีหนึ่งที่ปรับระบบการศึกษาเข้ามาหาสังคม

๖ ระบบการศึกษาที่เปิดประตูสู่สังคม

การศึกษาทุกระดับและทุกประเภทควรลดการเรียนแบบถ่ายทอดเนื้อหาในห้องเรียนลง แล้วเน้นการไปปฏิบัติการจริงร่วมกับชุมชน นักเรียนจะได้เรียนจากครูชุมชนจำนวนมากที่หลากหลาย เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ศิลปิน พระสงฆ์ ผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ จะเบาแรงครูในโรงเรียน และครูในโรงเรียนก็ได้เรียนจากครูชุมชนด้วย ทุกคนเป็นทั้งครูและนักเรียนที่ “เรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติ” (Interactive learning through action) การเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติถือเป็นการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นการเรียนรู้เพื่อการดำรงชีวิตและการอยู่ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันในการปฏิบัติจะเป็นการเรียนรู้ที่มีบูรณาการทั้งชีวิต สังคม วัฒนธรรม ศาสนธรรม และวิชาการต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้เข้ามาพร้อมกันไป

อุดมศึกษาทุกระดับทุกประเภทที่ทำงานร่วมกับชุมชน เรียนรู้จากชุมชน ทำการวิจัยร่วมกับชุมชน ร่วมแก้ปัญหาทุก ๆ เรื่องกับชุมชน จะทำให้

ชุมชนเข้มแข็งทุกด้าน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทางการจัดองค์กร และทางปัญญา เมื่อฐานล่างของสังคมหายจน สังคมข้างบนก็อยู่บนฐานที่มั่นคงและยั่งยืน การอุดมศึกษาทั้งหมดจะเข้มแข็ง

๗ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์บูรณาการ

ในการศึกษาทุกประเภทควรใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์บูรณาการ โดยฝึกครูให้เข้าใจกระบวนการนี้ คือจากประสบการณ์ กิจกรรม และการทำงาน ดังในข้อ ๕ และข้อ ๖ แล้วมีกระบวนการ ๑๐ ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. ฝึกสังเกต
 ๒. ฝึกบันทึก
 ๓. ฝึกนำเสนอ
 ๔. ฝึกฟัง
 ๕. ฝึกปุจฉาวิสัชนา
 ๖. ฝึกตั้งสมมุติฐานและคำถาม
 ๗. ฝึกแสวงหาคำตอบ
 ๘. ฝึกทำการวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบ
 ๙. ฝึกบูรณาการความรู้ที่ได้มาไปสู่ความเป็นองค์รวม เกิดปัญญา ที่เข้าถึงความจริงทั้งหมด
 ๑๐. ฝึกการเขียนเรื่องราวทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น
- กระบวนการนี้จะบูรณาการการเรียนรู้และการวิจัยเข้ามาเป็นเรื่องเดียวกัน ไม่แยกกันเหมือนปัจจุบัน
- ถ้าผนวกการเรียนรู้กับการวิจัยเข้ามาเป็นเรื่องเดียวกันได้เมื่อใด บ้านเมืองจะเข้มแข็งทางปัญญา
- โปรดเข้าใจว่าในขั้นตอนที่ ๙ ที่ว่าบูรณาการความรู้ไปสู่ความเป็น

องค์รวม เกิดปัญญาที่เข้าถึงความจริงทั้งหมด ตรงนี้เป็นเรื่องสำคัญ เพราะเมื่อเข้าถึงความจริงทั้งหมดจะลดการยึดมั่นในตัวตนหรือความเห็นแก่ตัว

ปัญญาคือการเข้าถึงความจริงและลดความเห็นแก่ตัว ถ้าเห็นแก่ตัวถือว่าโง่ ถ้าฉลาดต้องลดความเห็นแก่ตัว

ทุกวันนี้การศึกษามุ่งแต่ความรู้ที่ไม่ไปถึงปัญญา การศึกษาควรจะมุ่งที่ปัญญาก่อนแล้วจึงไปความรู้

ถ้าฝึกครูทั้งหมดและผู้เรียนให้เข้าใจและมีทักษะในกระบวนการทางวิทยาศาสตร์บูรณาการ ประเทศไทยจะเข้มแข็งทั้งทางวิทยาศาสตร์และศีลธรรม

๘ ปฏิรูปการผลิตครู

เราบันทึกมานานว่าเราขาดครูเก่งๆ ทางวิทยาศาสตร์ ทางคณิตศาสตร์ ทางภาษาไทย ทาง ฯลฯ ได้แต่บ่นแล้วก็ทำเหมือนเดิม ควรปฏิรูปการผลิตครู โดยรับคนที่จบปริญญาตรีและเก่งทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ หรืออื่นใดที่ต้องการ มาเรียนต่อยอดวิชาครู ไม่เลี่ยนด้อยที่อ่อนแอแบบเก่าๆ แต่ให้แรงจูงใจไปเอาผลสำเร็จที่พิสูจน์ว่าเก่งแล้ว และรู้อนาคตแล้วว่าอยากเป็นครู มาต่อยอดวิชาครูและพัฒนากระบวนการฝึกวิทยายุทธการเป็นครูให้ยอดเยี่ยม หุ่่มกำลังกันทำตรงนี้ เราจะได้ครูเก่งๆ ที่เต็มใจเป็นครูในด้านต่างๆ

๙ ปฏิรูปการศึกษาทั้งจังหวัดทุกจังหวัด

นี่เป็นยุทธศาสตร์ที่เอาพื้นที่เป็นตัวตั้ง ในแต่ละจังหวัดมีการรวมพลังกันหมดทุกภาคส่วนของสังคม (All For Education) จัดการศึกษาสำหรับคนทุกคนในจังหวัด (Education For All) ให้หลากหลายเหมาะกับแต่ละกลุ่ม ตั้งแต่เด็กปฐมวัยไปจนถึงผู้สูงอายุ โดยกระบวนการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกัน อย่างน้อยทุกจังหวัดต้องมีวิทยาลัยชุมชนที่ดำเนินการโดยท้องถิ่น โดยเน้นเรื่องการประกอบอาชีพ แต่ต่อเชื่อมกับอุดมศึกษาที่สูงขึ้นไปได้

ถ้าปฏิรูปการศึกษาทั้งจังหวัดทุกจังหวัด จะเป็นการปฏิรูปการศึกษาอย่างทั่วถึงทั้งประเทศในเวลาอันรวดเร็ว โดยใช้หลัก ๓ ประการ คือ

๑. เป็นการศึกษาสำหรับคนทั้งหมด (Education For All)
๒. เป็นการเคลื่อนทุกภาคส่วนของสังคมเพื่อการศึกษา (All For Education)
๓. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ให้เข้มแข็งโดยเชื่อมโยงกับสังคม และใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์บูรณาการ

๑๐ สื่อเพื่อการศึกษา

ควรมียุทธศาสตร์สื่อเพื่อการศึกษา โดยพัฒนาสื่อทุกประเภทเพื่อการศึกษาทุกชนิดอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ มัลติมีเดีย อินเทอร์เน็ต รายการวิทยุ โทรทัศน์ บางเรื่องที่ดีๆ ควรถ่ายทอดโทรทัศน์ให้ดูพร้อมกันทั้งประเทศ สื่อเพื่อการศึกษาจะปฏิรูปการศึกษาอย่างรวดเร็ว ควรมีสถาบันนโยบายสื่อเพื่อการศึกษา เล็กๆ แต่ทำงานใหญ่ โดยใช้ทุนสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาดังที่จะกล่าวถึงในข้อ ๑๑ (๔.)

๑๑ เครื่องมือในการขับเคลื่อน การปฏิรูปการศึกษา

การปฏิรูปการศึกษาที่กล่าวถึงทั้ง ๑๐ ข้อข้างต้น ต้องการเครื่องมือในการขับเคลื่อน ซึ่งอาจมีดังนี้

๑. มาตรการทางการเงิน เช่น จัดคุปองการศึกษาให้ผู้เรียน ให้มีสิทธิเลือกโรงเรียน จะเป็นของรัฐหรือเอกชนก็ได้ โรงเรียนที่ได้รับเลือกจะได้รับเงินอุดหนุน นี่เป็นการ “ปฏิรูป” กลับกันจากเดิมที่โรงเรียนเป็นผู้เลือกผู้เรียน มาเป็นผู้เรียนเป็นผู้เลือกโรงเรียน ซึ่งจะเปลี่ยนพฤติกรรมของโรงเรียน “ชั่วข้ามคืน” โดยต้องปรับท่าที่ต่อผู้เรียนและพัฒนาตัวเองให้ดีขึ้น เพื่อจะได้รับเงินอุดหนุนผ่านคุปองการศึกษา

๒. การปรับโครงสร้างองค์กร กฎหมาย กฎ ระเบียบ ถ้าได้ผ่านการร่วมคิดร่วมทำทั้งหมดตั้งแต่ข้อ ๑ ถึง ๑๐ ข้างต้น จะปรากฏขึ้นมาเองว่าต้องปรับโครงสร้างองค์กร กฎหมาย กฎ ระเบียบ อะไรบ้าง อย่างไร ซึ่งจะชัดเจนและทำได้ง่าย เพราะได้ผ่านการทำร่วมกันมา สปศ. จึงควรทำงานร่วมกับกระบวนการ ๑ ถึง ๑๐ และยกร่างและปรับแก้กฎหมาย กฎ ระเบียบตามสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้น (emerge) จากกระบวนการทำงานร่วมกัน ไม่ใช่โดยกำหนดตายตัวล่วงหน้า (deterministic) ถ้าเป็นเช่นนี้รัฐบาลควรแก้กฎหมายยึดอายุการทำงานของ สปศ. ออกไป เพราะต้องการการทำงานร่วมกันเป็นระยะยาว

๓. ตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือการขับเคลื่อนการปฏิรูปการเรียนรู้ตั้งแต่ข้อ ๑ ถึง ๑๐ และอาจมีประเด็นอื่นๆ อีก สถาบันนี้ต้องเป็นอิสระ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน มีผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการ มีผู้อำนวยการที่มีความเป็นผู้นำและเป็นนักจัดการทางวิชาการที่มีความสามารถสูง สถาบันนี้ได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาตามที่กล่าวถึงในข้อ ๔. ข้างล่างนี้

๔. ตั้งกองทุนปฏิรูปการศึกษา เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาทั้งหมด โดยรัฐบาลออกกฎหมายตั้งสำนักงานกองทุนนี้ทำนองเดียวกับ สกว. โดยให้ใช้เงินประมาณ ๓ เพอร์เซ็นต์ของงบประมาณการศึกษาทั้งหมด สำนักงานกองทุนปฏิรูปการศึกษา (สกป.) เป็นอิสระ มีผู้อำนวยการที่มีความสามารถสูงขนาดนายแพทย์วิจารณ์ พานิช อดีตผู้อำนวยการ สกว. ใช้กลไกและการจัดการการให้ทุนไปสนับสนุนนวัตกรรม การวิจัย การสร้างเครือข่าย การฝึกอบรม การตั้งองค์กร เช่น สถาบันนโยบายสื่อเพื่อการศึกษาที่กล่าวถึงในข้อ ๑๐ สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ที่กล่าวถึงในข้อ ๑๑ (๓.) รวมทั้งองค์กรอื่นใดที่อาจเกิดขึ้นโดยความจำเป็น

การตั้ง สกป. โดยนัยนี้ไม่เป็นภาระทางงบประมาณของประเทศเพิ่มขึ้น เพราะใช้ประมาณ ๓ เพอร์เซ็นต์ภายในเพดานงบประมาณการศึกษาทั้งหมด รัฐบาลจะมีเครื่องมือขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาทั้งหมดรวมทั้งอุดมศึกษาด้วย

เพราะฉะนั้น ยุทธศาสตร์ของรัฐบาลคือการออกกฎหมายตั้งสำนักงานกองทุนสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา (ออกกฎหมายเฉพาะดีกว่าไปใช้ พ.ร.บ. องค์การมหาชนอิสระ) และใช้ สกป. เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไปสู่ความสำเร็จ